

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 10. 6. 2016
COM(2016) 383 final

ANNEXES 1 to 6

PRÍLOHY

k

návrhu odporúčania Rady

**týkajúceho sa európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie, ktorým sa
zrušuje odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 23. apríla 2008 o vytvorení
európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie**

PRÍLOHA I

Vymedzenie pojmov

V kontexte tohto odporúčania sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) *kvalifikácia*: formálny výsledok procesu hodnotenia a potvrdzovania získaný vo chvíli, keď príslušný orgán rozhodne, že jednotlivec dosiahol výsledky vzdelávania zodpovedajúce daným normám;
- b) *národný kvalifikačný systém*: všetky aspekty činnosti členského štátu súvisiace s uznávaním vzdelávacích a iných mechanizmov, ktoré spájajú vzdelávanie a odbornú prípravu s trhom práce a občianskou spoločnosťou. Patrí k nim aj vypracovanie a vykonávanie inštitucionálnych opatrení a procesov týkajúcich sa zabezpečovania kvality, hodnotenia a priznávania kvalifikácií. Národný kvalifikačný systém môže pozostávať z viacerých podsystemov a môže zahŕňať národný kvalifikačný rámec;
- c) *národný kvalifikačný rámec*: nástroj na klasifikáciu kvalifikácií podľa určitého súboru kritérií pre dosiahnuté špecifikované úrovne vzdelania, ktorého cieľom je integrovať a koordinovať národné kvalifikačné podsystemy a zlepšiť transparentnosť, prístup, rozvoj a kvalitu kvalifikácií vo vzťahu k trhu práce a občianskej spoločnosti;
- d) *medzinárodná kvalifikácia*: osvedčenie, diplom, dosiahnutý stupeň alebo titul udelený medzinárodným subjektom (alebo vnútroštátnym subjektom, ktorý bol na tento účel medzinárodným subjektom akreditovaný) a používaný vo viac ako jednej krajine, ktorý pozostáva z výsledkov vzdelávania založených na normách vypracovaných daným medzinárodným subjektom, medzinárodnou organizáciou alebo obchodnou spoločnosťou;
- e) *medzinárodná sektorová kvalifikácia*: medzinárodná kvalifikácia príslušná pre daný sektor hospodárskej činnosti a vypracovaná danou medzinárodnou sektorovou organizáciou alebo medzinárodnou obchodnou spoločnosťou;
- f) *výsledky vzdelávania*: vyjadrenie toho, čo vzdelávajúca sa osoba vie, chápe a je schopná urobiť po ukončení vzdelávacieho procesu;
- g) *vedomosti*: výsledok osvojovania si informácií formou učenia. Vedomosti sú súborom faktov, zásad, *teoretických* a praktických skúseností, ktoré súvisia s danou oblasťou práce alebo daným odborom štúdia. V kontexte Európskeho kvalifikačného rámca sa vedomosti opisujú ako teoretické a/alebo faktické;
- h) *zručnosti*: schopnosť uplatniť vedomosti a využívať know-how na plnenie úloh a riešenie problémov. V kontexte Európskeho kvalifikačného rámca sa zručnosti opisujú ako kognitívne (vyžadujúce logické, intuitívne a kreatívne myslenie) alebo praktické (vyžadujúce manuálnu zručnosť a používanie rôznych metód, materiálov, prostriedkov a nástrojov);
- i) „*zodpovednosť/samostatnosť*“ je v kontexte EKR schopnosť vzdelávajúcej sa osoby uplatňovať svoje vedomosti a zručnosti samostatne a zodpovedne;
- j) *potvrdzovanie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa*: proces, ktorým splnomocnený subjekt potvrdí, že daná osoba nadobudla výsledky vzdelávania posúdené podľa príslušnej normy, a ktorý pozostáva z týchto štyroch samostatných fáz: identifikácia konkrétnych skúseností danej osoby formou dialógu, dokumentácia, ktorou sa zviditeľnia skúsenosti danej osoby, formálne posúdenie týchto skúseností a certifikácia jeho výsledkov, ktorá môže viesť k čiastočnej alebo úplnej kvalifikácii;

- k) *formálne uznávanie výsledkov vzdelávania*: proces, ktorým príslušný orgán úradne uzná nadobudnuté výsledky vzdelávania na účely ďalšieho štúdia alebo zamestnania, a to buď i) priznaním kvalifikácií (osvedčením, diplomom alebo titulom), ii) potvrdením neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, iii) udelením rovnocennosti, kreditu alebo výnimky;
- l) *kredit*: dôkaz o tom, že splnomocnený subjekt na základe dohodnutej normy posúdil a potvrdil niektorú časť kvalifikácie tvorenú určitým súborom koherentných výsledkov vzdelávania; kredit udeľujú príslušné subjekty vtedy, keď daná osoba dosiahne predpísané výsledky vzdelávania potvrdené adekvátnymi hodnoteniami; kredit možno vyjadriť kvantitatívne (napríklad v podobe kreditov alebo kreditových bodov) ako dôkaz odhadovaného množstva práce, ktorú musí bežný jedinec vykonať, aby dosiahol príslušné výsledky vzdelávania;
- m) *kreditové systémy*: systémy uznávania kreditu, resp. kreditov. Tieto systémy môžu okrem iného zahŕňať rovnocennosť, výnimky, jednotky/moduly, ktoré možno zhromažďovať a prenášať, autonómiu poskytovateľov, ktorí môžu individualizovať vzdelávacie dráhy, ako aj potvrdzovanie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa;
- n) *prenos kreditov*: proces, ktorý jednotlivcom s kreditom získaným v jednom systéme umožní jeho ohodnotenie a uznanie v inom.

PRÍLOHA II

Deskriptory definujúce úroveň Európskeho kvalifikačného rámca (EKR)

Všetkých 8 úrovní je definovaných skupinou deskriptorov výsledkov vzdelávania ¹ zodpovedajúcich kvalifikáciám na danej úrovni v ktoromkoľvek kvalifikačnom systéme.			
	Vedomosti	Zručnosti	Zodpovednosť/samostatnosť
	V kontexte EKR sa vedomosti opisujú ako teoretické a/alebo faktické.	V kontexte EKR sa zručnosti opisujú ako kognitívne (vyžadujúce logické, intuitívne a kreatívne myslenie) a praktické (vyžadujúce manuálnu zručnosť a používanie rôznych metód, materiálov, prostriedkov a nástrojov).	V kontexte EKR sa zodpovednosť/samostatnosť opisuje ako schopnosť vzdelávajúcej sa osoby uplatniť svoje vedomosti a zručnosti samostatne a zodpovedne.
Úroveň 1 Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 1:	základné všeobecné vedomosti	základné zručnosti požadované na vykonávanie jednoduchých úloh	práca alebo štúdium pod priamym dohľadom v štruktúrovanom prostredí
Úroveň 2 Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 2:	základné faktické vedomosti v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia	základné kognitívne a praktické zručnosti požadované na používanie príslušných informácií s cieľom vykonávať úlohy a riešiť rutinné problémy použitím jednoduchých pravidiel a nástrojov	práca alebo štúdium pod dohľadom s určitou mierou samostatnosti
Úroveň 3 Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 3:	vedomosti o faktoch, zásadách, procesoch a všeobecných pojmoch v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia	škála kognitívnych a praktických zručností požadovaná na splnenie úloh a riešenie problémov výberom a použitím základných metód, nástrojov, materiálov a informácií	schopnosť prijať zodpovednosť za vykonávanie pracovných alebo študijných úloh schopnosť prispôbiť svoje správanie okolnostiam riešených problémov
Úroveň 4 Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 4:	faktické a teoretické vedomosti v širších súvislostiach v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia	škála kognitívnych a praktických zručností požadovaná na riešenie špecifických problémov v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia	schopnosť riadiť sa usmerneniami platnými v pracovnom alebo študijnom prostredí, ktoré je zvyčajne predvídateľné, no môže sa meniť schopnosť kontrolovať rutinnú prácu iných a nieť istú zodpovednosť za hodnotenie a zlepšovanie pracovných a študijných činností

¹ Výsledky vzdelávania sú vyjadrením toho, čo vzdelávajúca sa osoba vie, chápe a je schopná urobiť po ukončení vzdelávacieho procesu. Vo všeobecnosti sú klasifikované ako „vedomosti, zručnosti a kompetencie“. V kontexte EKR sa posledný prvok obmedzuje na „zodpovednosť/samostatnosť“, keďže uvádzané deskriptory odrážajú vyjadrenia spoločne dohodnuté medzi členskými štátmi na účely uplatňovania tohto odporúčania, ktoré nezodpovedajú celkom vymedzeniu pojmov.

Úroveň 5* Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 5:	rozsiahle, špecializované, faktické a teoretické vedomosti v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia a uvedomovanie si ohraničenia týchto vedomostí	škála všestranných kognitívnych a praktických zručností požadovaná na rozvíjanie kreatívnych riešení abstraktných problémov	schopnosť riadiť a dohliadať na vykonávanie činností v pracovnom alebo študijnom prostredí, ktorého zmenu nie je možné predvídať schopnosť hodnotiť a rozvíjať svoju vlastnú výkonnosť a výkonnosť iných
Úroveň 6** Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 6:	široké vedomosti v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia vrátane kritického chápania teórií a zásad	široké zručnosti dokazujúce ich ovládanie a zmysel pre inováciu požadované na riešenie komplexných a nepredvídateľných problémov v špecializovanej pracovnej oblasti alebo študijnej oblasti	schopnosť riadiť komplexné technické alebo odborné činnosti alebo projekty, nieť zodpovednosť za rozhodovanie v nepredvídateľnom pracovnom alebo študijnom prostredí prijať zodpovednosť za riadenie profesijného rozvoja jednotlivcov a skupín
Úroveň 7*** Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 7:	úzko špecializované vedomosti, z ktorých niektoré sú poprednými poznatkami v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia, ako základ originálneho myslenia a/alebo výskumnej činnosti schopnosť kriticky posudzovať otázky týkajúce sa vedomostí v danej oblasti, ako aj na hranici medzi jednotlivými oblasťami	špecializované zručnosti na riešenie problémov v oblasti výskumu a/alebo inovácií s cieľom prinášať nové vedomosti a postupy a integrovať vedomosti z rôznych oblastí	schopnosť riadiť a pretvárať pracovné alebo študijné prostredie, ktoré je komplexné, nepredvídateľné a vyžaduje si nové strategické prístupy prijať zodpovednosť za prispievanie k odborným poznatkom a postupom a/alebo za hodnotenie strategickej výkonnosti tímov
Úroveň 8**** Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 8:	vedomosti na najvyššej úrovni v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia, ako aj na hranici medzi jednotlivými oblasťami/odbormi	najširšie a maximálne špecializované zručnosti a techniky vrátane schopnosti syntézy a hodnotenia, požadované na riešenie zásadných problémov výskumu a/alebo inovácií a na rozšírenie a nové definovanie existujúcich vedomostí alebo odborných postupov	schopnosť prejavovať dostatočnú autoritu, inováciu, samostatnosť, vedeckú a odbornú integritu a trvalý záväzok rozvíjať nové myšlienky alebo postupy, ktoré sú v popredí daného pracovného alebo študijného prostredia, vrátane výskumu.

Súlad s kvalifikačným rámcom v Európskom priestore univerzitného vzdelávania

Kvalifikačný rámec v Európskom priestore vysokoškolského vzdelávania poskytuje deskriptory troch cyklov, na ktorých sa dohodli ministri zodpovední za vysokoškolské vzdelávanie na svojom zasadnutí v Bergene v máji 2005 v rámci bolonského procesu. Každý deskriptor cyklu je všeobecným vyjadrením charakteristických očakávaní výsledkov a schopností viazucich sa na kvalifikácie, ktoré predstavujú koniec príslušného cyklu.

- * Ide o deskriptor krátkého cyklu vytvorený na základe spoločnej iniciatívy pre kvalitu ako súčasť bolonského procesu (v rámci prvého cyklu alebo v spojení s ním), ktorý zodpovedá výsledkom vzdelávania na úrovni 5 EKR.
- ** Deskriptor prvého cyklu zodpovedá výsledkom vzdelávania na úrovni 6 EKR.
- *** Deskriptor druhého cyklu zodpovedá výsledkom vzdelávania na úrovni 7 EKR.
- **** Deskriptor tretieho cyklu zodpovedá výsledkom vzdelávania na úrovni 8 EKR.

PRÍLOHA III

Kritériá a postupy referencovania národných kvalifikačných rámcov a systémov s európskym kvalifikačným rámcom

1. Povinnosti a/alebo zákonná právomoc všetkých príslušných vnútroštátnych subjektov zapojených do referencovania musia byť jasne stanovené a uverejnené príslušnými orgánmi.
2. Existuje jasná a preukázateľná súvislosť medzi kvalifikačnými úrovňami v národnom kvalifikačnom rámci alebo systéme a deskriptormi úrovni v EKR.
3. Národný kvalifikačný rámec alebo systém a jeho kvalifikácie vychádzajú zo zásady a cieľa výsledkov vzdelávania a súvisia s opatreniami na potvrdzovanie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, ako aj s kreditovými systémami kreditov, ak existujú.
4. Postupy zaradovania kvalifikácií do národného kvalifikačného rámca alebo opisu ich umiestnenia v národnom kvalifikačnom systéme musia byť transparentné.
5. Národný systém, resp. systémy zabezpečenia kvality vzdelávania a odbornej prípravy sa musia vzťahovať na národný kvalifikačný rámec alebo systém a byť v súlade so zásadami zabezpečovania kvality špecifikovanými v prílohe IV k tomuto odporúčaniu.
6. Súčasťou referencovania musí byť výslovný súhlas príslušných orgánov zabezpečovania kvality s tým, že referencovacia správa spĺňa príslušné vnútroštátne ustanovenia a postupy zabezpečovania kvality.
7. Do referencovania musia byť zapojení aj medzinárodní odborníci a v referencovacích správach uvedené písomné vyjadrenia najmenej dvoch medzinárodných expertov z dvoch rôznych krajín k procesu referencovania.
8. Príslušný vnútroštátny subjekt alebo subjekty musia referencovanie národného kvalifikačného rámca alebo systému s EKR certifikovať. Príslušné vnútroštátne subjekty musia uverejniť podrobnú správu s vysvetlením referencovania a dôkazmi na jeho podporu, v ktorej opíšu každé jedno kritérium zvlášť. Tú istú správu je možné použiť na účely samocertifikácie vo vzťahu ku kvalifikačnému rámcu Európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania v súlade s kritériami samocertifikácie, ktoré sú v ňom uvedené.
9. Najlepšie do 3 mesiacov od schválenia referencovacej správy alebo jej aktualizácie členské štáty a ostatné zúčastnené krajiny referencovaciú správu uverejnia na príslušných európskych webových portáloch a poskytnú relevantné informácie na účely porovnania.
10. Okrem referencovania je potrebné zabezpečiť, aby všetky nové dodatky k osvedčeniam, diplomom alebo kvalifikáciám vydané príslušnými orgánmi obsahovali prostredníctvom národných kvalifikačných rámcov alebo systémov jasný odkaz na zodpovedajúcu úroveň EKR.

PRÍLOHA IV

Zásady zabezpečovania kvality týkajúce sa kvalifikácií referencovaných s európskym kvalifikačným rámcom²

Kvalita odborného vzdelávania a prípravy, vysokoškolského a neformálneho vzdelávania, ako aj informálneho učenia sa v súkromnom sektore, príp. medzinárodných kvalifikácií referencovaných s EKR by mala byť zaručená tak, aby sa zvýšila dôveryhodnosť ich kvality a úrovne. Zásady zabezpečovania kvality na európskej úrovni všeobecného vzdelávania sú predmetom rokovaní v rámci ET 2020.

Bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne opatrenia na zabezpečenie kvality, ktoré platia pre národné kvalifikácie, **zabezpečenie kvality kvalifikácií referencovaných s EKR:**

1. sa týka návrhu kvalifikácií, ako aj uplatňovania prístupu zameraného na výsledky vzdelávania;
2. sa týka procesu certifikácie, zaručením platného a spoľahlivého posudzovania na základe dohodnutých a transparentných noriem založených na výsledkoch vzdelávania;
3. pozostáva z mechanizmov spätnej väzby a postupov sústavného zdokonaľovania;
4. zapája všetky relevantné zainteresované strany do každej z fáz procesu;
5. pozostáva z konzistentných hodnotiacich metód spájajúcich samohodnotenie a externé preskúmanie;
6. je neoddeliteľnou súčasťou vnútorného riadenia vrátane subdodávateľských činností, subjektov vydávajúcich kvalifikácie referencované s EKR;
7. je založené na jasných a merateľných cieľoch, normách a usmerneniach;
8. je podporované dostatočnými zdrojmi;
9. zahŕňa systematické a pravidelné hodnotenie externými monitorovacími orgánmi, minimálne na základe zásad pre vnútorné systémy zabezpečovania kvality týkajúce sa kvalifikácií uvedených v tejto prílohe;
10. zahŕňa uverejňovanie výsledkov hodnotenia vrátane ich prístupnosti v elektronickej podobe tak na vnútroštátnej, ako aj európskej úrovni.

Externé monitorovacie subjekty alebo agentúry uvedené v zásade 9 by mali byť podliehať pravidelnému externému preskúmaniu zo strany príslušných orgánov; výsledky takéhoto externého skúmania, mimo rámca vysokoškolského vzdelávania, by mali byť verejne a elektronicky dostupné v európskom registri.

²

Tieto spoločné zásady plne zodpovedajú Európskym normám a usmerneniam (ESG) pre zabezpečovanie kvality v Európskom priestore vysokoškolského vzdelávania, ako aj Európskemu referenčnému rámcu zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy (EQAVET).

PRÍLOHA V

Zásady kreditových systémov súvisiacich s európskym kvalifikačným rámcom

EKR a národné kvalifikačné rámce, ak sú doplnené o kreditové systémy, dokážu lepšie podporovať jednotlivcov pri prechode i) medzi jednotlivými úrovňami vzdelávania a odbornej prípravy, ii) v rámci sektorov vzdelávania a odbornej prípravy a medzi nimi, iii) medzi vzdelávaním, odbornou prípravou a trhom práce, ako aj iv) v rámci krajiny i medzi krajinami. Rozličné kreditové systémy úzko prepojené s kvalifikačnými systémami a rámcami by mali spoločne slúžiť na účely podpory prechodu a ľahšieho napredovania vo vzdelávaní.

Preto by kreditové systémy súvisiace s kvalifikáciami referencovanými s EKR mali byť v súlade s týmito zásadami:

1. kreditové systémy by mali byť zavádzané s úmyslom umožniť flexibilitu vzdelávacích dráh v prospech jednotlivých vzdelávajúcich sa osôb;
2. pri návrhu a vývoji kvalifikácií by sa mal systematicky používať prístup založený na výsledkoch vzdelávania a príslušné opatrenia na udeľovanie kreditov tak, aby sa uľahčila prenosnosť (čiastočných) kvalifikácií a napredovanie vo vzdelávaní;
3. kreditové systémy by mali uľahčovať prenosnosť výsledkov vzdelávania a napredovanie vzdelávajúcich sa osôb v rámci inštitucionálnych i národných hraníc;
4. kreditové systémy sa musia opierať o jasný a transparentný systém zabezpečovania kvality;
5. kredit, ktorý daná osoba získa, by mal byť zdokumentovaný uvedením nadobudnutých výsledkov vzdelávania, ich úrovne, názvu príslušnej inštitúcie, ktorá kredit udelila, prípadne aj príslušnej hodnoty kreditu;
6. systémy prenosu a zhromažďovania kreditov by mali viesť k súčinnosti opatrení súvisiacich s potvrdzovaním neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa a spolu uľahčovať a podporovať prechod a napredovanie;
7. kreditové systémy by sa mali rozvíjať a zlepšovať v rámci spolupráce zainteresovaných strán na vnútroštátnej a európskej úrovni.

PRÍLOHA VI

Indikatívne prvky spoločného formátu elektronického uverejňovania informácií o kvalifikáciách

ÚDAJE			Povinné/Nepovinné
Názov kvalifikácie			povinné
Predmet*			povinné
Krajina/región (kód)			povinné
Úroveň EKR			povinné
Opis kvalifikácie	bud'	vedomosti	povinné
		zručnosti	povinné
		zodpovednosť/samostatnosť	povinné
	alebo	otvorené textové pole s opisom toho, čo sa očakáva, že vzdelávajúca sa osoba vie, chápe a je schopná urobiť	povinné
Vydávajúci subjekt**			povinné
Kreditové body/predpokladané množstvo práce potrebnej na dosiahnutie výsledkov vzdelávania			nepovinné
Interné postupy zabezpečovania kvality			nepovinné
Externý monitorovací subjekt			nepovinné
Ďalšie informácie o kvalifikácii			nepovinné
Zdroj informácií			nepovinné
Odkaz na príslušný kvalifikačný dodatok			nepovinné
URL adresa kvalifikácie			nepovinné
Jazyk informácií (kód)			nepovinné
Požiadavky na zápis			nepovinné
Dátum skončenia platnosti (ak je to relevantné)			nepovinné
Spôsoby nadobudnutia kvalifikácie			nepovinné
Súvislosť s povolaniami			nepovinné

* ISCED FoET2013

** Minimálne požadované informácie o vydávajúcom subjekte by mali uľahčiť vyhľadávanie informácií o ňom. Myslí sa tým názov vydávajúceho subjektu, prípadne názov skupiny vydávajúcich subjektov doplnený o URL adresu alebo kontaktné údaje.